

NOWY

# Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Piątek, dnia 14 lutego 1913 r.

Redakcja i administracja „**Now. Kurjera Łódzkiego**“ mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej № 37.

Interesowani do redakcji zgłaszać się mogą od 12 do 3 po południu i od 6 do 7 wiecz.

Administracja otwarta od 9 rano do 8 wiecz.

Adres telegraficzny „**Łódź Kurjer**“

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły nieoznaczone z góry ceną, honorarjów administracja **wyplacać nie będzie.**

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 50.

Za odnośzenie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.

Za przesyłkę zagranicę dolicza się 60 k. miesięcznie.

Zmiana adresu 20 kop. **Telefonu № 253.**

**Cena ogłoszeń:** 1-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop. nekrologi i reklamy 15 kop., ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Drobne ogłoszenia 1/2 kop. za wyraz

**Ogłoszenia zamiejscowe:** 1 strona 50 kop., reklamy po 20 k., zwyczaj. 12 k. za wiersz petitowy lub jego miejsce.

Agentury: w Łodzi Biuro ogłoszeń „Promień“, Piotrkowska 81; w Pabjanicach A. Wadzyński, Zamkowa 23; w Zgierzu: Nowy Rynek, kiosk Aleksandra Lecha **WYŁĄCZNE PRAWO** przyjmowania ogłoszeń w Rosji, za granicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy, oddane jest Domowi Handl. L. i E. Metz i S-ka

**Teatr Polski** **Dziś** **Poeci się żenią** **Jutro** **Cygancerja Warszawska** **Jutro** **Kiejstut**  
wiecz. po poł. wiecz.

CEGIELNIANA 63.

**Teatr Popularny** **Dziś** **Zaczarowane koło** **Jutro** **Sigja** **Jutro** **Ojczyzna**  
wiecz. po poł. wiecz.

przy ul. Konstantynowskiej № 16

## Ogłoszenie.

Niniejszym podajemy do łaskawej wiadomości, że

### Zebrań organizacyjnych

nówo utworzonego żydowskiego „Pomoc Wzajemna“  
**Stowarzyszenia Handlowców**

odbędzie się w sobotę, dn. 15 b. m. w dużej Sali Angielskiej przy ul. Pasaż Szulca № 2. O liczne przybycie proszą uprzejmie

**Organizatorzy.**

Wstęp wolny.

Jeżeli zalecamy, to tylko coś znakomitego, a tem jest — piwo —

# Waldsehleschen

Ządać wszędzie! :: Skład główny Pańska 39

TELEFON 11-15.

Na dochód Ligi przeciwgruźliczej

w sobotę dn. 15 b. m. w kawiarni i salach hotelu „SAVOY“

## Five o'clock

od godz. 2-jej po poł. do 9-jej wiecz. r500—1—1

W sobotę dnia 15 lutego o godz. 8 i pół wieczorem odbędzie się w lokalu Klubu Bzemiśnietczego Wólczajska 23,

### Ogólne Zebranie

członków Klubu, na które zaprasza

**ZARZĄD.**

Wstęp wyłącznie dla członków, za okazaniem karty członkowskiej na r. 1913.

## Dr. Jakób Kon

Dzisiejszy numer składa się z 8 kolumn.

**KALENDARZYK.**

—o—

Piątek, 14 lutego 1913 r.

Dziś: Walentego i Zenona.

Jutro: Faustyna i Jowity M.

Akuszeryja i choroby kobiece  
Zachodnia № 41; № telefonu: 30—23.

**Czas odnowić prenumeratę.**

## Z powodu odezwy.

Już od bardzo dawnego czasu sytuacja zasymilowanych, lub napół-zasymilowanych żydów w społeczeństwie polskim stawała się nieznośna. W miarę rozwoju dążeń nacjonalistycznych wśród mas żydowskich, oraz wśród narodu polskiego, następowała wyraźna obustronna izolacja niewyraźnych, nieokreślonych i niezdecydowanych, w kameleonowej postaci, żydo-polaków i polako-żydów, którzy z wojującym, fanatycznym, dzikim nacjonalizmem litwaków, sjonistów, żargonowców i chasydów nie chcieli mieć nic wspólnego, których w jednakowym wszakże stopniu odpychała zgniła dmowszczyzna patriotyzmu polskiej Eneceji, a których przecie zrodziła, wychowała i przygaręła do siebie polska kultura narodowa, polska poezja i jej serdeczna tęsknota, świetne tradycje narodu i zawsze szczytne ideały ogólnoludzkie.

Asymilatorzy widząc rozbić społeczeństwa polskiego na wiele obozów politycznych i kulturalnych, skrzętnie szukali choćby jednego takiego odłamu narodowego, któryby mógł i zechciał organicznie wchłonąć ich w siebie i nierozdzielnie z nimi się zespolić. Poszukiwania te, po wielu próbach, uwięczyło niepowodzenie i bolesny zawód.

Sytuacja obecna wymaga stanowczego zróżniczkowania elementów, należących do obozu asymilacyjnego, pod względem nacjonalnym. — Ogół, opinia wymaga ścisłej definicji od każdego osobnika co do jego przynależności narodowej: „Jesteś żydem, czy nie jesteś żydem? Jesteś polakiem czy nie jesteś polakiem?“

W okresie wychowawczym ruch asymilatorski wytworzył pojęcia czasowe, defnicje przejściowe; a więc: „Jeszcze jestem żydem, ale wkrótce

nim nie będę“ lub: „już nie jestem żydem, ale jeszcze i polakiem nie jestem w zupełności. Proszę poczekać“. I społeczeństwo polskie czekało chętnie i cierpliwie, wiedząc, że im owoc lepszy i subtelniejszy, tem wolniej dojrzewa, zwłaszcza gdy kultywowano go na dziewiczej glebie. — Społeczeństwo czekało tem spokojniej i z tem większą ufnością, że urodzaj zapowiadał zbiór owoców nie cudzych, lecz własnych, rodzimych sadzonek, znojnnej i troskliwej pielęgnacji... Niestety młody ruch naturalizacji żydów miejscowego pochodzenia, oraz nacjonalizacji elementów zasymilowanych nie zdążył jeszcze skrzętnie dostatecznie w słonecznym blasku i ciepłe kultury polskiej, gdy czarne chmury napływowych mas żydostwa z Litwy przesłoniły zupełnie promienie tego światła i odgrodziły dojrzewające pokolenia nowo-polaków od narodu polskiego.

W kataklizycznej sytuacji pojęcia mieszane, jako-to: „polak wyznania mojżeszowego“, lub „polak bez różnicy wyznania“ itd. straciły charakter tymczasowy, zdobywając cechy nieszczeroci, jakieś niebudzącej zaufania rezerwy i jakby podkreślając pewną obustronną warunkowość, naprz. „jestem polakiem, o ile my pozatem itd. i o ile wy w zasadzie i t. d.“

Przyznać trzeba, że przy stanie ogólnej wojennej mobilizacji dwóch narodowości, nie odgraniczonych od siebie żadną terytorjalną granicą, sztaby obydwu musiały proklamować hasło: „tertium non datur“.

Takie postawienie sprawy wywołało sporo objawów fermentacji, z których najnowszym i „najwymowniejszym“ jest akcja na łódzkim gruncie, zainaugurowana przez odezwę, znaną już czytelnikom naszym.

Spis podpisów, jak to już wczoraj zaznaczyliśmy, nie wykazuje żadnych wyodrębnień, zawierając niemal tyleż podpisów rdzennych polaków-chrześcjan, ile i tych żydów, którzy „nacjonalizmowi żydowskiemu się













